NORAKSTS

Lietas arhīva Nr. 104AA-0154-18/22
ECLI:LV:RAT:2018:0409.133072417.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2018.gada 9.aprīlī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Brigita Būmeistere
tiesnesis Aivars Uminskis
tiesnese Inese Laura Zemīte
izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. D/ aizstāves Jeļenas Averinskas iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2018.gada 16.janvāra spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

2017.gada 16.novembrī Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Ceļu policijas bataljona 11.rotas komandieris V.Timofejevs sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC285851, par to, ka 2017.gada 12.oktobrī, plkst.00.56, Jūrmalā, vadītājs /pers. D/ vadīja transportlīdzekli /TL marka/ 6, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, pa Vidzemes ielu, virzienā no Tallinas ielas uz Tērbatas ielu, kur izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, atrodoties narkotisko vielu ietekmē (Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.5596 un Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.7883). Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 30.panta pirmo daļu vadītājam tiek piemērots transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums. Tādējādi ir pārkāpts Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 2.punkts. Atbildība par minēto pārkāpumu paredzēta Latvijas APK 149.^{15}panta piektajā daļā.

Administratīvais pārkāpums kvalificēts pēc Latvijas APK 149.^{15}panta piektās daļas. atzīts

Ar Rīgas rajona tiesas 2018.gada 16.janvāra spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, kas paredzēts Latvijas APK 149.^{15}panta piektajā daļā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, naudas sodu 1200 EUR (viens tūkstotis divi simti *euro*) apmērā, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības un atpūtas kuģa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem, un gadījumā, ja /pers. D/ nav atpūtas kuģa vadīšanas tiesību, aizliegts tās iegūt uz 4 (četriem) gadiem.

Spriedumā norādīts, ka tiesa noklausījusies pie administratīvās atbildības saucamās personas paskaidrojumus, iestādes pārstāvja un aizstāves viedokli, ārstes narkoloģes paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus to kopumā un savstarpējā saistībā, atzinusi, ka ir pamats pie administratīvās atbildības saucamās personas vainas konstatācijai, saukšanai pie administratīvās atbildības un sodīšanai pēc Latvijas APK 149.^{15}panta piektās daļas.

Tiesa norādījusi, ka, lai gan /pers. D/ noliedz administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, viņa vaina pierādīta ar administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC285851 (l.l.3), ar medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.5596 narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai (l.l.4) un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.7883 (l.l.5), ar transportlīdzekļa vadītāja nosūtījumu uz medicīnisko pārbaudi (l.l.6), ar policijas darbinieka ziņojumu (l.l.8), ar VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" 2017.gada 8.decembra atzinumu par biomateriāla parauga papildus izmeklēšanu un atkārtotas ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.9462 (l.l.45-46), un pārējiem lietas materiāliem, kas atbilst Latvijas APK prasībām. Ar minēto tiek apstiprināts pārkāpuma izdarīšanas fakts un tā izdarīšanas apstākļi.

Tiesa atzinusi, ka lietā ir objektīvi apstiprināts Latvijas APK 149.^{15}panta piektajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts un tā izdarīšanas apstākļi, kā arī ir pilnībā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs, un tiesa nekonstatēja procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu administratīvās lietvedības izbeigšanai dotajā lietā. Tiesa uzskatījusi, ka /pers. D/ bija jāzina un jāpilda normatīvajos aktos paredzētie ceļu satiksmes dalībnieka pienākumi, kā to paredz Ceļu satiksmes likums.

Tiesa, nosakot sodu, saskaņā ar Latvijas APK 32.panta otro daļu, ņēmusi vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, un atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Bez tam, tiesa atzinusi, ka pie administratīvās atbildības saucamās personas izdarītais pārkāpums apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā.

Tiesa, saskaņā ar Latvijas APK 33. un 34.pantu pie administratīvās atbildības saucamās personas atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus, nekonstatēja, kā arī Latvijas APK 31.pantā paredzētie apstākļi, kas liegtu piemērot administratīvo arestu, netika konstatēti.

Tiesa uzskatījusi, ka /pers. D/ piemērojams Latvijas APK 149.^{15}panta piektās daļas sankcijā paredzētais minimālais sods.

Par minēto spriedumu /pers. D/ aizstāve Jeļena Averinska iesniegusi apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt Rīgas rajona tiesas 2018.gada 16.janvāra spriedumu un lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā izbeigt saskaņā ar Latvijas APK 239.panta 1.punktu.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka no tiesas sprieduma secināms, ka tiesa atzina /pers. D/ par vainīgu paplašinot administratīvā pārkāpuma sastāvu ar ziņām, kuras netika fiksētas administratīvā pārkāpuma protokolā, t.i., atzina viņu par vainīgu par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko un apreibinošo vielu ietekmē. Līdz ar to tiesa rupji pārkāpa Latvijas APK prasības un /pers. D/ tiesības uz aizstāvību, aizskarot viņa cilvēktiesības, tiesības uz taisnīgu tiesu, kas ir būtisks administratīvā pārkāpuma lietvedības pārkāpums.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā minētajā lietā tiesa nav ievērojusi pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesības uz taisnīgu tiesu, deva priekšroku iestādes iesniegtajiem pierādījumiem un nav devusi nekādu vērtējumu pie administratīvās atbildības sauktās personas iesniegtajiem

pierādījumiem.

Norāda, ka uzticoties iestādes un ārsta liecībām, neizvērtējot ārstam uzdotos jautājumus un aizstāvja paskaidrojumus, tiesa nav ievērojusi Latvijas APK 243.panta trešās daļas 6.punktā noteikto, kā arī likumā nostiprināto principu, ka nevienam pierādījumam nav iepriekš noteiktas augstākas ticamības, tie vērtējami kopumā un savstarpējā sakarībā aplūkojot visus lietas materiālus.

Minētais norāda, ka tiesa vadījusies pretēji Latvijas APK 244.panta prasībām veikt objektīvu un vispusīgu pierādījumu novērtēšanu, izvairījās no tādu apstākļu noskaidrošanas, kuriem ir nozīme lietā.

Ievērojot, ka ziņas, kas ierakstītas medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.5596 nav tiesiski un zinātniski pamatotas, ir pamats secināt, ka /pers. D/ darbībās nav saskatāms Latvijas APK 149[15].panta piektajā daļā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Uzskata, ka visu augstāk minēto tiesa nav vērtējusi to kopumā un savstarpējā sakarībā, pārkāpjot Latvijas APK 243.panta trešās daļas 6.punktu, 243.panta astoto daļu un 244.panta prasības, dodot priekšroku iestādes un ārstes norādītājam, neskatoties uz zinātniskā un tiesiskā pamatojuma trūkumu viņu apgalvojumos, kas noveda pie nepareizas Latvijas APK 149.[15]panta piektās daļas piemērošanas, kas ir būtisks pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesību uz taisnīgu tiesu pārkāpums.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.[20]panta un 289.[21]panta nosacījumiem, 2018.gada 1.martā tika pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Apstākļus, kas liecinātu par nepieciešamību apelācijas sūdzību izskatīt tiesas sēdē, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija nekonstatē.

M o t īv u d a ļ a

Tiesas kolēģija, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, iepazinusies ar apelācijas sūdzības būtību un motīviem, uzskata, ka Rīgas rajona tiesas 2018.gada 16.janvāra spriedums atstājams negrozīts.

Latvijas APK 243.pants noteic, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā, savukārt, saskaņā ar Latvijas APK 243.panta astoto daļu pierādījuma ticamība ir kādas ziņas patiesuma konstatēšanas pakāpe. To, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā. Nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe attiecībā pret pārējiem pierādījumiem.

Latvijas APK 289.[22]panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās „a" nodaļas prasībām. Minētās nodaļas 289.[13]panta trešā daļa noteic, ka, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai un šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesas kolēģija, pārbaudot administratīvās lietas materiālus to savstarpējā saistībā, secina, ka pirmās instances tiesa izskatot administratīvo lietu ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas, tādēļ tiesas kolēģija pievienojas Rīgas rajona tiesas 2018.gada 16.janvāra sprieduma motivācijai, kuru uzskata par pareizu, pamatotu un pilnībā pietiekamu, lai saskaņā ar Latvijas APK 289.[13]panta trešās daļas nosacījumiem neatkārtotu lietā esošo pierādījumu analīzi un šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesas kolēģijai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tas ir, administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC285851 (l.l.3), 2017.gada 12.oktobra Valsts policijas inspektora ziņojumu (l.l.8), 2017.gada 12.oktobra administratīvās aizturēšanas protokolu (l.l.7), Medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.5596 narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai (l.l.4), Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.7883 (l.l.5), VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" 2017.gada 8.decembra atzinumu par biomateriāla parauga papildus izmeklēšanu un atkārtotas ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.9462 (l.l.45-46), nerodas šaubas par /pers. D/ vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 149.[15]panta piektajā daļā.

Neraugoties uz to, ka tiesas kolēģija pievienojas spriedumā norādītajiem motīviem, sakarā ar iesniegto apelācijas sūdzību uzskata par nepieciešamu norādīt, ka medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.5596, kas sastādīts 2017.gada 12.oktobrī, ir norādīts, ka /pers. D/ ir konstatēts narkotisko vielu iespaids.

No papildus Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.9462 redzams, ka veicot /pers. D/ urīna papildus izmeklēšanu atrasts zolpidēms, nav atrasts meprobamāts, petidīns, zaleplons, zopiklons, flunitrazepāms, hlorālhidrāts, fentanils, ketamīns, etilglukuronīds, un ņemot vērā klīnisko simptomātiku medicīniskās pārbaudes laikā (medicīniskās pārbaudes protokols Nr.5596), ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātus Nr.7883 un papildus Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātus Nr.9462, ārsta atzinums ir konstatēts narkotisko un apreibinošo vielu iespaids.

Tiesas kolēģija uzskata, ka nav pamata apšaubīt medicīniskās pārbaudes protokolā un papildus Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātos konstatēto, līdz ar to tiesas kolēģija norāda, ka lietas materiālos esošie pierādījumi ir pietiekami, lai nešaubīgi apgalvotu, ka /pers. D/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pilnībā pierādīta ar ticamiem, attiecināmiem un pieļaujamiem pierādījumiem, un uzskata, ka /pers. D/ ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības, kas kvalificējams pēc Latvijas APK 149.[15]panta piektās daļas, tas ir, vadīja transportlīdzekli atrodoties narkotisko vielu ietekmē.

Savukārt no Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.9086 redzams, ka izmeklējamā bioloģiskā vide ir urīns un tā analīze ņemta 2017.gada 21.novembrī plkst.10.50, kura pārbaudē netika atrasta tetrahidrokanabinola skābe.

Līdz ar to tiesas kolēģija norāda, ka Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāts Nr.9086 konkrētajā lietā netiek ņemts vērā, jo tajā ir norādīts, ka urīna analīze ir ņemta 2017.gada 21.novembrī plkst.10.50, tas ir, minētā pārbaude ir notikusi vairāk nekā mēnesi pēc notikuma izdarīšanas brīža - 2017.gada 12.oktobra, un tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā dotajam atzinumam, ka 2017.gada 21.novembra izmeklējamā analīzē nevarēja atklāt narkotiskās vielas, ja vien /pers. D/ nebūtu tās lietojis tieši pirms pārbaudes vai neilgi pirms tās.

Tiesas kolēģija atzīst par lietas apstākļiem neatbilstošiem faktus, ka tiesa neievēroja pie administratīvās atbildības sauktās personas tiesības uz taisnīgu tiesu […], nav devusi nekādu vērtējumu /pers. D/ iesniegtajiem pierādījumiem, ignorējot faktu, ka urīna paraugos tika konstatēts zolpidēms, kuru viņš lietoja pēc ārsta nozīmējuma. Kā redzams no lietas materiālos esošā Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.7883, /pers. D/ organismā - urīnā ir atrasta tetrahidrokanabinola skābe, ibuprofēns, escitaloprāms, kuriem nav nekāda sakara ar zālēm zolpidēms, jo kā redzams no minētās Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem ne urīnā, ne asinīs zolpidēms netika atrasts. Tiesas kolēģija norāda, ka visi šie apstākļi kopumā dod pamatu apšaubīt, ka /pers. D/ nav lietojis narkotiskās vielas, bet lietojis ārsta izrakstītu medikamentu.

Tiesas kolēģija norāda, ka tā pretēji sūdzības iesniedzējas norādītajam, nekonstatē, ka pirmās instances tiesa būtu pieļāvusi Latvijas APK

243.panta normu pārkāpumus, un sūdzības iesniedzējas normatīvā regulējuma savs tulkojums, nedod pamatu uzskatīt, ka tiesa nav ievērojusi Latvijas APK 243.panta prasību nosacījumus.

Latvijas APK 244.pants noteic, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī, vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījums (*Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 24.maija spriedums lietā Nr.SKA-219/2007 11.apakšpunkts*).

Tiesas kolēģijas atzīst, ka lietā ir objektīvi apstiprināts administratīvā pārkāpuma izdarīšanas fakts un tā izdarīšanas apstākļi, kā arī ir pilnībā pierādīts administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Tiesas kolēģija uzskata, ka apelācijas sūdzība nesatur tādus faktus, kas nebija zināmi izskatot lietu pēc būtības pirmās instances tiesā, un norāda, ka tas, ka sūdzības iesniedzēja paužatšķirīgu viedokli par tiesas spriedumā doto vērtējumu, nevar būt pats par sevi par pamatu, lai atceltu pirmās instances tiesas spriedumu un izbeigtu administratīvā pārkāpuma lietu pamatojoties uz Latvijas APK 239.pantā norādītajiem apstākļiem, kad lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz.

Tiesas kolēģija vērš uzmanību, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments, atsaucoties uz Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņām, vairākkārt savos nolēmumos norādījis, ka no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav jāsaprot kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesai ir jāuzklausa argumenti, bet nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (S*enāta 2010.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-66/2010 14.punktu, 2012.gada 21.februāra rīcības sēdes lēmumā lietā Nr.SKA-186/2012 10.punktu, 2013.gada 1.jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-584/2013 10.punktu*).

Minētos nosacījumus tiesa ir ievērojusi un tiesas kolēģija Augstākās tiesas viedokli ņem vērā arī izvērtējot apelācijas sūdzībā norādīto.

Tā kā tiesu kolēģija nav konstatējusi tādus apstākļus, kas varētu būt par pamatu pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai un administratīvā pārkāpuma lietvedības izbeigšanai, līdz ar to, pirmās instances tiesas spriedums atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[21], 289.[22] pantiem, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a:

/pers. D/ aizstāves Jeļenas Averinskas sūdzību noraidīt, bet Rīgas rajona tiesas 2018.gada 16.janvāra spriedumu, atstāt negrozītu.
Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese (personiskais paraksts) B.Būmeistere
Tiesnesis (personiskais paraksts) A.Uminskis
Tiesnese (personiskais paraksts) I.L.Zemīte

NORAKSTS PAREIZS
Rīgas apgabaltiesas tiesnese B.Būmeistere
Rīgā 2018.gada 9.aprīlī